

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST
1.2. Facultatea	LITERE, ISTORIE ȘI TEOLOGIE
1.3. Departamentul	STUDII ROMÂNEȘTI
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / calificarea*	<p>TEOLOGIE PASTORALĂ / conform COR: profesor în învățământul primar – 233101; profesor în învățământul gimnazial (232201).</p> <p>Arhiepiscop – cod COR : 246001, arhieru vicar – 246002, arhondar – 246003, cantor – 246004, capelan – 246005, cardinal -246006, chevrassames - 246007, cântăreț bisericesc – 246008, consilier culte – 246009, conducator arhiepiscopal – 246010, diacon – 246011, episcop – 246012, exarh – 246013, haham – 246014, harmonist – 246015, hatip – 246016, imam – 246017, inspector culte – 246018, majghian – 246019, melamed – 246020, mitropolit – 246021, muezin – 246022, muftiu – 246023, organist – 246024, pastor - 246025, patriarh – 246026, preot – 246027, președinte culte – 246028, protopop – 246029, provicar – 246030, rabin – 246031, secretar culte – 246032, stareț -stareță – 246033, treibar – 246034, vestitor – 246035, vicar – 246036.</p> <p>Noi ocupații propuse pentru a fi incluse în C.O.R.: Cleric/sacerdot/deservent de cult, educator religios, referent în cadrul structurilor misionare ale cultului (mass-media, edituri și publicații, centre pastorale, sociale, misionare și ecumenice – cu studii complementare de rigoare), călugăr – călugăriță, rasofoar-rasofoară, schimonah-schimonahie, egumen-egumenă, ieromonah, singhel, protosinghel, arhimandrit, ierodiacon, ieroschimonah, ieroschidiacon, sachelar, iconom, iconom-stavrofor și arhidiacon.</p>

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Teologie Dogmatică și Simbolică						
2.2. Titularul activităților de curs	Asist. dr. Adrian D. Covan						
2.3. Titularul activităților de seminar	Asist. dr. Adrian D. Covan						
2.4. Anul de studii	III	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate/pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Examinări					2
Tutorat					
Examinări					
Alte activități ...					

3.7. Total ore studiu individual	48
3.8. Total ore pe semestru	90
3.9. Număr de credite	3

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	- Nu este cazul
4.2. de competențe	- Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector. Studenții nu se vor prezenta la prelegeri, seminarii/laboratoare cu telefoanele mobile deschise. De asemenea, nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs în vederea preluării apelurilor telefonice personale; Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs și seminar/laborator.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector; Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se vor accepta cererile de amânare a seminarului decât pe motive întemeiate.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> C1 – enunțarea corectă a doctrinei Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii; C2 – dezvoltarea și aplicarea metodelor de sistematizare a doctrinei, în vederea exprimării și argumentării unor învățături de bază ale Bisericii.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT.1 – Gestionarea optimă a sarcinilor profesionale și deprinderea executării lor la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice; CT.2 – dezvoltarea abilităților de colaborare și lucru în echipe de cercetare multidisciplinare (intra și extra teologic), respectând principiile de credință religioasă.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Interpretarea dogmelor, învățăturilor, conceptelor și afirmațiilor teologice, în context interconfesional, interreligios și intercultural.
7.2. Obiectivele specifice	<p>➤ Obiective de cunoaștere (O.c.)</p> <ul style="list-style-type: none"> O.c.1.1. – să se familiarizeze cu terminologia Teologiei Dogmatice și Simbolice; O.c.1.2. – să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică Teologiei Dogmatice; O.c.1.3. – să prezinte factorii determinanți care au contribuit la dezvoltarea doctrinei creștine; O.c.2.1. – să descrie realitățile doctrinare pe baza

	<p>interpretării critice a izvoarelor;</p> <p>➤ Obiective de abilitare (O.ab.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.ab.1.1. – să identifice și să diferențieze elemente din spectrul Teologiei Dogmatice; • O.ab.1.2. – să evidențieze raportul dintre statornicie și dinamism în învățătura Bisericii; • O.ab.2.1. – să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor biblice și patristice, utilizând metodele specifice cercetării teologice, în general; <p>➤ Obiective atitudinale (O.at.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.at.1.1. – să argumenteze în ce măsură au influențat evenimentele derulate de-a lungul istoriei Bisericii configurația actuală a creștinismului; • O.at.1.2. – să argumenteze poziția Bisericii Ortodoxe față de învățăturile de credință formulate de catolici și protestanți. • O.at.1.3. – să susțină punctul de vedere ortodox în cadrul unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.
--	---

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Sfânta Treime – Dumnezeu Unul în Ființă, întreit în Persoane (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (4 ore).	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>- Referințe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 282-288. 2. Vasile Cristescu, <i>Persoanele Sfintei Treimi și comunitatea dintre ele în teologia Sfântului Grigorie de Nazianz</i>, Ed. Junimea, Iași, 2000, pp. 7-8. 3. Adrian D. Covan, <i>Triadologia ortodoxă în opera Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae</i>, în vol. <i>Pr. prof. acad. dr. Dumitru Stăniloae, Părintele teologiei românești</i>, Ed. Universității din Oradea, Oradea, 2013, p. 86-95. <p>(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
2. Taina Sfintei Treimi reflectată: a) în creație; b) în Sfânta Scriptură; c) în Sfânta Tradiție (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>- Referințe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 283-290. 3. Vasile Cristescu, <i>Persoanele Sfintei Treimi și comunitatea dintre ele în teologia Sfântului Grigorie de Nazianz</i>, Ed. Junimea, Iași, 2000, pp. 21-24. <p>(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
3. Formularea dogmei Sfintei Treimi. Raportul dintre Persoane, Ființă și energiile divine necreate (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>- Referințe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 288-300. 2. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 299-304. <p>(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
4. Unitate și distincție în Sfânta	- expunerea	- Referințe:

Treime. Monarhia Tatălui, izvor al unității Sfintei Treimi. Lucrarea perihoretic-ionică a Persoanelor Sfintei Treimi în creație și în Biserică (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).	- prelegerea - problematizarea	1. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i> , vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 315-316. 2. Adrian D. Covan, <i>Subordinaționismul ca erezie antitrinitară și combaterea lui la primele două Sinoade ecumenice</i> , Ed. Astra Museum, Timișoara, 2016, pp. 172-178; 213-214. (accesibilă la BCUT pentru împrumutul acasă)
5. Problematizarea contemporană privind Sfânta Treime; distorsionările adaosului Filioque și consecințele istorico-dogmatice ale unei controverse regretabile (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.at.1.2.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe 1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i> , vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 309-317. 2. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i> , vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 324-342. 3. Adrian D. Covan, <i>Duhul cel pururea fiitor sau Sânul iubirii Tatălui</i> , în vol. <i>Ontologie și Teologie: Un dialog de idei</i> , Ed. Paideea și Ed. Învierea, pp. 222-236. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
6. Lumea, operă a iubirii Persoanelor Treimii, destinată transfigurării (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i> , vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 64-77. 2. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i> , vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 348-357. (accesibilă la BCUT pentru împrumutul acasă)
7. Structura rațional-apofatică a lumii, ca semn al prezenței Logosului, prin Duhul Sfânt, în ea (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i> , vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 113-120. 2. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i> , vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 241-248. 3. Dumitru Popescu, <i>Iisus Hristos Pantocrator</i> , Ed. IBMBOR, București, 2005, pp. 138-140; 156-158. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
8. Crearea lumii nevăzute și relația ei cu Dumnezeu și cu lumea văzută. Căderea îngerilor, prezența diavolului în lume și rolul lui în susținerea și promovarea răului (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i> , vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 419-465. 2. Dumitru Popescu, <i>Iisus Hristos Pantocrator</i> , Ed. IBMBOR, București, 2005, pp. 146-152. 3. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i> , vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 363-377. (accesibilă la BCUT pentru împrumutul acasă)
9. Crearea, constituția și scopul omului, act special și personal al Dumnezeului Treimic (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i> , vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 375-419. 2. Dumitru Popescu, <i>Iisus Hristos Pantocrator</i> , Ed.

		<p>IBMBOR, București, 2005, pp. 167-172.</p> <p>3. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 381-391.</p> <p>(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
10. Sarea primordială a omului, ca posibilitate a îndumnezeirii sale în comuniune cu Dumnezeu și în relație responsabilă cu semenii și cu cosmosul. Distincția între chip și asemănare (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>- Referințe:</p> <p>1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 410-419.</p> <p>2. Dumitru Popescu, <i>Iisus Hristos Pantocrator</i>, Ed. IBMBOR, București, 2005, pp. 172-175.</p> <p>3. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 391-395.</p> <p>(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
11. Căderea omului și distorsionarea armoniei stării primordiale: a) în relație cu Dumnezeu; b) în relație cu sine însuși; c) în relație cu cosmosul; d) în relațiile interumane (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.at.1.2.) (2 ore).	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>- Referințe:</p> <p>1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 465-484.</p> <p>2. Dumitru Popescu, <i>Iisus Hristos Pantocrator</i>, Ed. IBMBOR, București, 2005, pp. 175-181.</p> <p>3. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 402-416.</p> <p>(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
12. Caracterul personal-comunitar al omului. Răspunsul antropologiei ortodoxe la provocările contemporane cu privire la viața și la persoana umană (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>- Referințe:</p> <p>1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 126-139.</p> <p>(accesibilă la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
13. Purtarea de grijă a lui Dumnezeu asupra creației Sale, reflectată în Sfânta Scriptură și în Tradiția Bisericii (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>- Referințe:</p> <p>1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 489-498.</p> <p>2. Dumitru Popescu, <i>Iisus Hristos Pantocrator</i>, Ed. IBMBOR, București, 2005, pp. 182-186.</p> <p>2. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>

Bibliografie

I. OPERE ALE SFINȚILOR PĂRINȚI

1. Sfântul Atanasie cel Mare, *Tratat despre Întruparea Cuvântului*, col. PSB, vol. 15 trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987.
2. Cabasila Nicolae, *Despre viața în Hristos*, trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.
3. Sfântul Chiril al Alexandriei, *Închinarea și slujirea în Duh și Adevăr*, în „Scrieri”, partea I, col. PSB, vol. 38, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1991.
4. Sfântul Ioan Damaschin, *Dogmatica*, trad. Pr. Dumitru Fecioru, Editura Scripta, București, 1993.
5. Sfântul Ioan Damaschin, *Cele trei tratate contra iconoclaștilor*, trad. Pr. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.

6. Dionisie Areopagitul, Despre Teologia Mistică, Despre ierarhia cerească, Despre ierarhia bisericească, în „Opere complete”, trad. Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Editura Paideia, București, 1996.
7. Sfântul Grigorie Palama, Cuvânt pentru cei ce se liniștesc cu evlavie; al treilea dintre cele din urmă. Despre sfânta lumină, în Filocalia, vol. 7, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
8. Sfântul Grigorie Palama, Tomul aghioritic, în Filocalia, vol. 7 trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
9. Sfântul Grigorie Palama, Despre împărtășirea dumnezeiască și îndumnezeitoare, în Filocalia, vol. 7, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
10. Sfântul Grigorie de Nyssa, Despre facerea omului, în „Scrieri”, partea a II-a, col. PSB, vol. 30, trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
11. Sfântul Grigorie de Nyssa, Scrieri dogmatico-polemice și morale, col. PSB, vol. 30 trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
12. Sfântul Grigorie de Nazianz, Cele cinci cuvântări teologice, trad. Pr. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Anastasia, București, 1993.
13. Sfântul Maxim Mărturisitorul, Ambigua, col. PSB, vol. 80, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1983.
14. Sfântul Maxim Mărturisitorul, Răspunsuri către Talasie, în Filocalia, vol. 3, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Harisma, București, 1994.
15. Sfântul Maxim Mărturisitorul, Mistagogia, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000 Anexa 12 7.
16. Sfântul Simeon Noul Teolog, Cele 225 de capete teologice și practice, în Filocalia, vol. 6 trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
17. Sfântul Teodor Studitul, Iisus Hristos Prototip al icoanei Sale, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Alba Iulia, 1994.
18. Sfântul Vasile cel Mare, Despre Sfântul Duh, în „Scrieri”, partea a III-a, col. PSB, vol. 12, trad. Pr. Prof. Dr. Constantin Cornițescu, Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988.

II. TRATATE ȘI MANUALE DE TEOLOGIE DOGMATICĂ

1. Bria Ion, pr. prof. Tratat de Teologie Dogmatică și Ecumenică, Editura Cartea creștină, 1999.
2. Popescu Dumitru, pr. prof. Iisus Hristos Pantocrator, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
3. Stăniloae Dumitru, pr. prof. Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. I-III, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1978.
4. Nicolae Chițescu, Isidor Todoran pr. prof, Ioan Petreună pr. prof, Manual de Teologie Dogmatică și Simbolică, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1958.
5. Matsoukas Nicolaos, Teologia dogmatică și simbolică, vol. II: Expunerea credinței ortodoxe în confruntare cu creștinismul occidental, trad. Nicușor Deciu, Editura Bizantină, București, 2006.

III. LUCRĂRI DE SPECIALITATE

1. Alfeyev Ilarion, mitropolit, Taina credinței. Introducere în Teologia Dogmatică Ortodoxă, trad. Felicia Dumas, Editura Doxologia, Iași, 2014.
2. Bel Valer, pr. prof. Unitatea Bisericii în teologia contemporană, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2003.
3. Bobrinskoy Boris, pr. prof. Taina Preasfintei Treimi, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.

4. Bria Ion, pr. prof. Spre plinirea Evangheliei. Dincolo de apărarea Ortodoxiei: exegeza și transmiterea Tradiției, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2002.
5. Buchiu Ștefan, pr. prof. Cunoașterea apofatică în gândirea Părintelui Stăniloae, Editura Libra, București, 2002.
6. Buchiu Ștefan, pr. prof. Maica Domnului. O introducere în teotokologia ortodoxă, Editura Sigma, București, 2006.
7. Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Știința mântuirii, Editura Basilica, București, 2014.
8. Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Teologie și Spiritualitate, Editura Basilica, București, 2009.
9. Evdokimov Paul, Ortodoxia, trad. Irineu Ioan Popa, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996 Anexa 12 8.
10. Evdokimov Paul, Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană. Învățătură patristică, liturgică și iconografică, trad. Pr. Lect. Univ. Dr. Vasile Răducă, Editura Christiana, București, 1995.
11. Felmy Christian Karl, Dogmatica experienței eclesiale. Înnoirea teologiei ortodoxe contemporane, trad. Pr. Prof. Dr. Ioan Ică, Editura Deisis, Sibiu, 1999.
12. Florovsky George, pr. prof Biserica, Scriptura, Tradiția. Trupul viu al lui Hristos, trad. Florin Caragiu, Gabriel Mândrilă, Editura Platytera, București, 2005.
13. Ică I Ioan jr, diac prof. Canonul Ortodoxiei. Canonul Apostolic al primelor secole, Editura Deisis/Stavropoleos, 2008.
14. Ioja Cristinel, pr. prof. O istorie a Dogmaticii în Teologia Ortodoxă Română, Editura Prouniversitaria, București, 2013.
15. Lossky Vladimir, Teologia mistică a Bisericii de Răsărit, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, Editura Anastasia, București, 1993.
16. Lossky Vladimir, Introducere în teologia ortodoxă, trad. Lidia și Remus Rus, Editura Enciclopedică, București, 1993.
17. Lossky Vladimir, Vederea lui Dumnezeu, trad. Maria Cornelia Oros, Editura Deisis, Sibiu, 1995.
18. Matsoukas Nikos, Introducere în gnoseologia ortodoxă, trad. Maricel Popa, Editura Bizantină, București, 1997.
19. Meyendorff John, Teologia bizantină. Tendențe istorice și teme doctrinare, trad. Pr. Conf. Dr. Alexandru Stan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.
20. Nellas Panayotis, Omul – animal îndumnezit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă, ediția a II-a, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1999.
21. Pelikan, Jaroslav, Credo. Ghid istoric și teologic al crezurilor și mărturisirilor de credință în tradiția creștină, trad. Mihai-Silviu Chirilă, Editura Polirom, Iași, 2010.
22. Pelikan Jaroslav, Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei I. Nașterea tradiției universale (100-600), trad. Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2004.
23. Pelikan Jaroslav, Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei II. Spiritul creștinătății răsăritene (600-1700), trad. Pr. Prof. Nicolai Buga, Editura Polirom, Iași, 2005.
24. Pelikan Jaroslav, Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei III. Evoluția teologiei medievale (600-1300), trad. Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2006.
25. Popescu Dumitru, pro. prof. Costache Doru, Introducere în dogmatica ortodoxă, Editura Libra, București, 1997.
26. Romanidis Ioan, pr. prof. Teologia patristică, trad. Ion Marin Croitoru, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012.
27. Stăniloae Dumitru, pr. prof. Chipul nemuritor al lui Dumnezeu, vol. I, Editura Cristal, București, 1995.
28. Stăniloae Dumitru, pr. prof. Iisus Hristos sau restaurarea omului, Craiova, 1993.
29. Stăniloae Dumitru, pr. prof. Studii de teologie dogmatică ortodoxă, Craiova, 1990 30. Stăniloae Dumitru, pr. prof. Sfânta Treime sau La început a fost iubirea, București, 1993 Anexa 12 9.
31. Sterea Tache, pr. prof. Teologie Dogmatică și Simbolică, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003.
32. Tulcan Ioan, pr. prof. Unitatea Bisericii și temeiurile ei dogmatice în Teologia Ortodoxă și Evanghelică-Luterană

mai nouă, Editura Multimedia, Arad, 1999.		
8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<p>1. Ființă și ipostas. Învățătura sinodal-ecumenică despre Sfânta Treime (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (4 ore).</p> <p>1.1. <i>Ousia</i> și <i>Hypostasis</i>, de la filosofia antică la percepția creștină (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).</p> <p>1.2. Învățătura triadologică eterodoxă în perioada anteniceeană. Terminologia trinitară de la Niceea la Constantinopol (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.at.1.2.) (2 ore).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 3-4. - Referințe: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dumitru Stăniloae, <i>Noțiunea dogmei</i>, în Studii Teologice, nr. 9-10/1964, pp. 534-572. 2. Adrian D. Covan, <i>Subordinaționismul ca erezie antitrinitară și combaterea lui la primele două Sinoade ecumenice</i>, Ed. Astra Museum, Timișoara, 2016, pp. 145-162; 31-36; 82-94; 218-235. 3. Adrian D. Covan, <i>Doctrina triadologică în Simbolurile de credință și practicile baptismale din perioada anteniceeană</i>, în vol. <i>Libertate și constrângere religioasă</i>, Ed. Reîntregirea și Ed. Episcopiei Devei și Hunedoarei, Alba Iulia-Deva, 2014, p. 519-533. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
<p>2. Originea și caracteristicile lumii spirituale (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (4 ore).</p> <p>2.1. Ierarhia cerească și particularitățile specifice fiecărei specii angelice (2 ore).</p> <p>2.2. Diavolul și tragedia <i>amartiană</i>: De la Lucifer la Satan (2 ore).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Referințe: <ol style="list-style-type: none"> 1. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 363-377. 2. Sfântul Dionisie Areopagitul, <i>Opere Complete și Școliile Sfântului Maxim Mărturisitorul</i>, Editura Paideia, București 1996, p. 179-180. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă).
<p>3. Terra sancta – antimis al iconomiei trinitare (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (4 ore)</p> <p>3.1. Raportul dintre Logosul dumnezeiesc și Ruah-ul elohimic în iconomia creației lumii (4 ore).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Referințe: <ol style="list-style-type: none"> 1. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 135-155. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
<p>4. Omul sau iubirea nebună a lui Dumnezeu (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Referințe: <ol style="list-style-type: none"> 1. Paul Evdokimov, <i>Iubirea nebună a lui Dumnezeu</i>, traducere de Teodor Baconsky, Ed. Anastasia, București, 2013, 19-25. 2. Panaiotis Nellis, <i>Omul animal îndumnezeit</i>, traducere de Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2004, pp. 7-23. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
<p>Bibliografie</p> <p>OPERE ALE SFINȚILOR PĂRINȚI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sfântul Atanasie cel Mare, <i>Tratat despre Întruparea Cuvântului</i>, col. PSB, vol. 15 trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987. 2. Cabasila Nicolae, <i>Despre viața în Hristos</i>, trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997. 3. Sfântul Chiril al Alexandriei, <i>Închinarea și slujirea în Duh și Adevăr</i>, în „Scrieri”, partea I, col. PSB, vol. 38, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1991. 		

4. Sfântul Ioan Damaschin, Dogmatica, trad. Pr. Dumitru Fecioru, Editura Scripta, București, 1993.
5. Sfântul Ioan Damaschin, Cele trei tratate contra iconoclaștilor, trad. Pr. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
6. Dionisie Areopagitul, Despre Teologia Mistică, Despre ierarhia cerească, Despre ierarhia bisericească, în „Opere complete”, trad. Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Editura Paideia, București, 1996.
7. Sfântul Grigorie Palama, Cuvânt pentru cei ce se liniștesc cu evlavie; al treilea dintre cele din urmă. Despre sfânta lumină, în Filocalia, vol. 7, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
8. Sfântul Grigorie Palama, Tomul aghioritic, în Filocalia, vol. 7 trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
9. Sfântul Grigorie Palama, Despre împărtășirea dumnezeiască și îndumnezeitoare, în Filocalia, vol. 7, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
10. Sfântul Grigorie de Nyssa, Despre facerea omului, în „Scrieri”, partea a II-a, col. PSB, vol. 30, trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
11. Sfântul Grigorie de Nyssa, Scrieri dogmatico-polemice și morale, col. PSB, vol. 30 trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
12. Sfântul Grigorie de Nazianz, Cele cinci cuvântări teologice, trad. Pr. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Anastasia, București, 1993.
13. Sfântul Maxim Mărturisitorul, Ambigua, col. PSB, vol. 80, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1983.
14. Sfântul Maxim Mărturisitorul, Răspunsuri către Talasie, în Filocalia, vol. 3, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Harisma, București, 1994.
15. Sfântul Maxim Mărturisitorul, Mistagogia, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000 Anexa 12 7.
16. Sfântul Simeon Noul Teolog, Cele 225 de capete teologice și practice, în Filocalia, vol. 6 trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
17. Sfântul Teodor Studitul, Iisus Hristos Prototip al icoanei Sale, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Alba Iulia, 1994.
18. Sfântul Vasile cel Mare, Despre Sfântul Duh, în „Scrieri”, partea a III-a, col. PSB, vol. 12, trad. Pr. Prof. Dr. Constantin Cornițescu, Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988.

II. TRATATE ȘI MANUALE DE TEOLOGIE DOGMATICĂ

1. Bria Ion, pr. prof. Tratat de Teologie Dogmatică și Ecumenică, Editura Cartea creștină, 1999.
2. Popescu Dumitru, pr. prof. Iisus Hristos Pantocrator, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
3. Stăniloae Dumitru, pr. prof. Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. I-III, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1978.
4. Nicolae Chițescu, Isidor Todoran pr. prof, Ioan Petreună pr. prof, Manual de Teologie Dogmatică și Simbolică, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1958.
5. Matsoukas Nicolaos, Teologia dogmatică și simbolică, vol. II: Expunerea credinței ortodoxe în confruntare cu creștinismul occidental, trad. Nicușor Deciu, Editura Bizantină, București, 2006.

III. LUCRĂRI DE SPECIALITATE

1. Alfeyev Ilarion, mitropolit, Taina credinței. Introducere în Teologia Dogmatică Ortodoxă, trad. Felicia Dumas, Editura Doxologia, Iași, 2014.

2. Bel Valer, pr. prof. Unitatea Bisericii în teologia contemporană, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2003.
3. Bobrinskoy Boris, pr. prof. Taina Preasfintei Treimi, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
4. Bria Ion, pr. prof. Spre plinirea Evangheliei. Dincolo de apărarea Ortodoxiei: exegeza și transmiterea Tradiției, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2002.
5. Buchiu Ștefan, pr. prof. Cunoașterea apofatică în gândirea Părintelui Stăniloae, Editura Libra, București, 2002.
6. Buchiu Ștefan, pr. prof. Maica Domnului. O introducere în teotokologia ortodoxă, Editura Sigma, București, 2006.
7. Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Știința mântuirii, Editura Basilica, București, 2014.
8. Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Teologie și Spiritualitate, Editura Basilica, București, 2009.
9. Evdokimov Paul, Ortodoxia, trad. Irineu Ioan Popa, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996 Anexa 12 8.
10. Evdokimov Paul, Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană. Învățătură patristică, liturgică și iconografică, trad. Pr. Lect. Univ. Dr. Vasile Răducă, Editura Christiana, București, 1995.
11. Felmy Christian Karl, Dogmatica experienței eclesiale. Înnoirea teologiei ortodoxe contemporane, trad. Pr. Prof. Dr. Ioan Ică, Editura Deisis, Sibiu, 1999.
12. Florovsky George, pr. prof Biserica, Scriptura, Tradiția. Trupul viu al lui Hristos, trad. Florin Caragiu, Gabriel Mândrilă, Editura Platytera, București, 2005.
13. Ică I Ioan jr, diac prof. Canonul Ortodoxiei. Canonul Apostolic al primelor secole, Editura Deisis/Stavropoleos, 2008.
14. Ioja Cristinel, pr. prof. O istorie a Dogmaticii în Teologia Ortodoxă Română, Editura Prouniversitaria, București, 2013.
15. Lossky Vladimir, Teologia mistică a Bisericii de Răsărit, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, Editura Anastasia, București, 1993.
16. Lossky Vladimir, Introducere în teologia ortodoxă, trad. Lidia și Remus Rus, Editura Enciclopedică, București, 1993.
17. Lossky Vladimir, Vederea lui Dumnezeu, trad. Maria Cornelia Oros, Editura Deisis, Sibiu, 1995.
18. Matsoukas Nikos, Introducere în gnoseologia ortodoxă, trad. Maricel Popa, Editura Bizantină, București, 1997.
19. Meyendorff John, Teologia bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare, trad. Pr. Conf. Dr. Alexandru Stan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.
20. Nellas Panayotis, Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă, ediția a II-a, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1999.
21. Pelikan, Jaroslav, Credo. Ghid istoric și teologic al crezurilor și mărturisirilor de credință în tradiția creștină, trad. Mihai-Silviu Chirilă, Editura Polirom, Iași, 2010.
22. Pelikan Jaroslav, Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei I. Nașterea tradiției universale (100-600), trad. Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2004.
23. Pelikan Jaroslav, Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei II. Spiritul creștinătății răsăritene (600-1700), trad. Pr. Prof. Nicolai Buga, Editura Polirom, Iași, 2005.
24. Pelikan Jaroslav, Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei III. Evoluția teologiei medievale (600-1300), trad. Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2006.
25. Popescu Dumitru, pro. prof. Costache Doru, Introducere în dogmatica ortodoxă, Editura Libra, București, 1997.
26. Romanidis Ioan, pr. prof. Teologia patristică, trad. Ion Marin Croitoru, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012.
27. Stăniloae Dumitru, pr. prof. Chipul nemuritor al lui Dumnezeu, vol. I, Editura Cristal, București, 1995.
28. Stăniloae Dumitru, pr. prof. Iisus Hristos sau restaurarea omului, Craiova, 1993.
29. Stăniloae Dumitru, pr. prof. Studii de teologie dogmatică ortodoxă, Craiova, 1990 30. Stăniloae Dumitru, pr. prof. Sfânta Treime sau La început a fost iubirea, București, 1993 Anexa 12 9.

31. Sterea Tache, pr. prof. Teologie Dogmatică și Simbolică, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003.
32. Tulcan Ioan, pr. prof. Unitatea Bisericii și temeiurile ei dogmatice în Teologia Ortodoxă și Evanghelică-Luterană mai nouă, Editura Multimedia, Arad, 1999.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

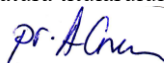
10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	<ul style="list-style-type: none"> - să-și asume sistematic exegeza biblică contemporană din perspectiva Tradiției patristice, pentru înțelegerea dogmelor; 	Examen scris	60%
	<ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică Teologiei Dogmatice; 		
	<ul style="list-style-type: none"> - să realizeze o analiză internă și externă a dogmelor, utilizând metodele specifice cercetării teologice; 		
10.5. Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> - să descrie realitățile doctrinare pe baza interpretării critice a izvoarelor biblice și patristice; - să identifice și să definească adevărurile de credință ecleziale; - să realizeze o critică externă și internă a dogmelor creștine, utilizând metodele specifice cercetării teologice; 	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	20 %

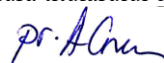
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru prezența minimă prevăzută de regulament și activitate adecvată se vor acorda 2 puncte.	20 %
10.6. Standard minim de performanță: includerea tuturor componentelor cu referire la lucrarea de licență			
<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea înțelegerii fenomenelor care au dus la dezvoltarea doctrinei ecleziale. • Să cunoască realitățile doctrinare din cuprinsul învățăturii de credință a Bisericii. • Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă. 			

Data completării
16.09.2016

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament

